

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
ΕΝΩΠΙΟΝ: Δ. Κωνσταντίνου, Ε.Δ

Αρ. Υπόθεσης: 11867/2019

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

-εναντίον-

1. ΛΟΥΚΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
2. ΛΕΟΝΑΡΤΟ ΑΝΔΡΕΟΥ
3. ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΦΥΣΕΝΤΖΟΥ
4. ΔΩΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Κατηγορούμενοι

Ημερομηνία: 11 Νοεμβρίου, 2021

Εμφανίσεις:

Για Κ.Α.: κος Θ. Παπανικολάου.

Για τους Κατηγορούμενους 1 και 2: κος Ν. Δημητρίου.

Για τον Κατηγορούμενο 4: κος Εφφέ.

Κατηγορούμενοι παρόντες.

ΠΟΙΝΗ

Η ποινή περιέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τις διατάξεις της κειμένης νομοθεσίας, Νόμος 125(Ι)/2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Οι κατηγορούμενοι 1, 2 και 4 έχουν βρεθεί ένοχοι μετά από ακροαματική διαδικασία σε μια κατηγορία για την πρόκληση του θανάτου του Παναγιώτη Στεφάνη, λόγω αλόγιστης, απερίσκεπτης ή επικίνδυνης ενέργειας κατά παράβαση των άρθρων 210 και 211 του Ποινικού Κώδικα, Κεφάλαιο 154.

Το γεγονός και τα ευρήματα επί των γεγονότων καταγράφονται στην καταδικαστική απόφαση. Δεν το κρίνω επιθυμητό να τα επαναλάβω. Ότι χρειάζεται για σκοπό επιβολής της ποινής θα καταγραφεί στο κατάλληλο στάδιο. Προκαταρκτικά, αρκεί να αναφέρω ότι οι κατηγορούμενοι στις 14/4/2019 και ώρα 23:30 περίπου έφτασαν σε πάρτυ όπου βρισκόταν ο άτυχος Παναγιώτης. Ξεκίνησαν να του σερβίρουν αλκοόλ να καθοδηγούν, ενθαρρύνουν και να επιβλέπουν την κατανάλωση του από τον Παναγιώτη με σκοπό να «δουν πόσο ποτό σώνει», διαδικασία η οποία κράτησε, κυριολεκτικά, μέχρι τελικής πτώσης. Ο Παναγιώτης δεν άντεξε. Στις 12:30π.μ. περίπου έχασε τις αισθήσεις του και ακολούθησε ο θάνατος του λόγω ασφυξίας εξ εισροφήσεως εμεσμάτων συνέπεια οξείας αλκοολικής δηλητηρίασης.

Μετά από μια δύσκολη ακροαματική διαδικασία κατά τη διάρκεια της οποίας ζωντάνεψαν τα όσα συνέβησαν στο επίδικο πάρτυ εκδόθηκε η καταδικαστική απόφαση, για να πέσει η αυλαία σήμερα, πρωτόδικα τουλάχιστον, με το έργο επιβολής της ποινής.

Ο δικηγόρος της κατηγορούσας αρχής πριν ξεκινήσουν οι αγορεύσεις για μετριάσμό της ποινής δήλωσε ότι οι κατηγορούμενοι είναι λευκού ποινικού μητρώου και ότι η οικογένεια του θύματος δήλωσε ότι μέχρι σήμερα οι κατηγορούμενοι δεν απολογήθηκαν. Ο Παναγιώτης ήταν το μοναδικό παιδί της οικογένειας.

Λόγω της σοβαρότητας του αδικήματος αλλά και επειδή πρόκειται για νεαρούς κατηγορούμενους έχω ζητήσει την ετοιμασία έκθεσης από το Γραφείο Ευημερίας. Έχω μελετήσει το περιεχόμενο και των τριών εκθέσεων και μεταφέρω πιο κάτω σύντομα το περιεχόμενό τους:

Κατηγορούμενος 1:

Έχει γεννηθεί στις 28/12/2001. Επομένως, την ημέρα του περιστατικού ήταν ανήλικος (κάτω των 18 ετών). Έχει ακόμα 3 αδέρφια. Διαμένει με τα δύο αδέρφια του και τη μητέρα του στην Ορόκλινη.

Οι γονείς του έχουν χωρίσει το 2012. Αναφέρθηκε σε έντονη ενδοοικογενειακή βία. Ο πατέρας του δεν επέτρεπε στη μητέρα του να εργαστεί. Εργαζόταν ως εργολάβος οικοδομών και στο παρελθόν συντηρούσε ο ίδιος την οικογένεια. Στην έκθεση αναφέρεται χωρίς περισσότερες λεπτομέρειες ότι ο πατέρας του έχει φυλακιστεί.

Ο κατηγορούμενος δήλωσε ότι ο πατέρας του, τους έχει εγκαταλείψει. Δεν έχει επικοινωνία μαζί του και ούτε στηρίζει την οικογένεια. Οικονομικά συντηρούνται από κρατικά βοηθήματα. Η μητέρα του είχε στο παρελθόν κριθεί ανίκανη για εργασία λόγω προβλημάτων ψυχικής υγείας. Ο μεγαλύτερος αδερφός του είναι ουσιοεξαρτώμενος, δεν εργάζεται και παρακολουθείται από γιατρό. Ο άλλος του αδερφός εργάζεται στις οικοδομές και συντηρεί την υπόλοιπη οικογένεια.

Ο κατηγορούμενος ελπίζει να καταφέρει να παρακολουθήσει μαθήματα κομμωτικής και να εργαστεί στο συγκεκριμένο επάγγελμα.

Κατηγορούμενος 2:

Έχει γεννηθεί στις 2/9/2002. Επίσης ήταν ανήλικος την επίδικη ημερομηνία.

Έχει ακόμα ένα αδερφό ηλικίας 22 ετών. Η μητέρα του, 42 ετών είναι οικοκυρά. Ο πατέρας του, ηλικίας 70 ετών εργάζεται ως οικοδόμος. Μένει μαζί με την οικογένειά του.

Είναι τελειόφοιτος στο Παγκύπριο Λύκειο Λάρνακας στην Α' κατεύθυνση (Αγγλικά - Οικονομικά). Θέλει να σπουδάσει γυμναστής.

Γεννήθηκε στο Λονδίνο, όπου ο πατέρας του γνώρισε τη μητέρα του, η οποία έχει καταγωγή από Φιλιππίνες. Επαναπατρίστηκαν το 2009. Έχει δύο ετεροθαλή αδέρφια από τον πρώτο γάμο του πατέρα του με τα οποία δεν έχει καμία επικοινωνία.

Κατηγορούμενος 4:

Έχει γεννηθεί στις 18/2/2002. Το επίδικο βράδυ ήταν επίσης ανήλικος. Έχει δύο αδέρφια. Διαμένει με τη μητέρα του και την ανήλικη αδερφή του. Οι γονείς του έχουν χωρίσει. Διατηρεί επικοινωνία με τον πατέρα του.

Είναι απόφοιτος της τεχνικής σχολής στον τομέα των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Τον καιρό ετοιμασίας της έκθεσης ήταν στρατιώτης.

Η έκθεση του Γραφείου Ευημερίας αναφορικά με τον κατηγορούμενο 4 είναι παλαιότερη και έχει ετοιμαστεί στο πλαίσιο εξέτασης αιτήματός του για νομική αρωγή. Ο δικηγόρος του δήλωσε ότι αποδέχεται το περιεχόμενο και ότι θα επεκταθεί αγορεύοντας.

Προχωρώ με τα όσα ανέφεραν οι δικηγόροι των κατηγορουμένων κατά τις αγορεύσεις τους, τα οποία έχω ακούσει και διαβάσει με προσοχή και πιο κάτω μεταφέρω σε συντομία το περιεχόμενό τους.

Ο δικηγόρος των κατηγορουμένων 1 και 2 αγορεύοντας για μετρίασμό της ποινής τους αναφέρθηκε κατ' αρχάς στις προσωπικές συνθήκες των

κατηγορουμένων. Ιδιαίτερα δε, σε σχέση με τον κατηγορούμενο 1 επισήμανε τις πολύ δύσκολες οικογενειακές του περιστάσεις.

Προς όφελος των κατηγορουμένων 1 και 2 σημειώνει το λευκό ποινικό μητρώο τους και το νεαρό της ηλικίας τους. Επισύρει δε την προσοχή του Δικαστηρίου στο ότι δεν υπήρχε προσχεδιασμός. Τέλος, υποδεικνύει ότι άλλοι παρόντες στο πάρτυ ενδέχεται να διέπραξαν επίσης ποινικά αδικήματα πλην όμως διώχθηκαν ποινικά μόνο οι κατηγορούμενοι.

Η υπόθεση αυτή τους έχει επηρεάσει. Απολογούνται για αυτό που έγινε. Είναι αποδέχτες αρνητικών δημοσιευμάτων. Καταλήγει με την εισήγηση ότι εάν το Δικαστήριο προσανατολίζεται σε ποινή στερητική της ελευθερίας, τότε στο πρόσωπο των κατηγορουμένων συντρέχουν λόγοι αναστολής της.

Ο δικηγόρος του κατηγορουμένου 4 αγορεύοντας για μετριασμό της ποινής του ανέφερε την κάθετη διαφωνία του με την πρωτόδικη απόφαση και τα ευρήματα του Δικαστηρίου και δήλωσε ότι αγορεύει για μετριασμό της ποινής της γιατί είναι αναγκασμένος.

Σε σχέση με τις προσωπικές συνθήκες του κατηγορουμένου 4, πέραν των όσων αναφέρονται στην έκθεση του γραφείου ευημερίας, δήλωσε ότι ο κατηγορούμενος σήμερα σπουδάζει στην Κρήτη, στην Ελληνική Αεροπορία, στη σχολή «Ζήτα» ως μηχανικός αεροπλάνων και πως είναι ο πρώτος Κύπριος που έγινε δεχτός στη σχολή αυτή.

Κατά την επιμέτρηση της ποινής ζητά από το Δικαστήριο να λάβει υπόψη του και προς όφελος του κατηγορουμένου 4 την καθυστέρηση στην εκδίκαση της υπόθεσης και το νεαρό της ηλικίας του. Επικαλείται περαιτέρω την αρχή της ισότητας σε σχέση με την επιλογή να μη διωχθούν

άλλα άτομα για την επίδικη υπόθεση ενώ, ως η θέση του, υπήρχε μαρτυρία που θα δικαιολογούσε τέτοια δίωξη. Ως και ο δικηγόρος των κατηγορουμένων 1 και 2, έτσι και ο δικηγόρος του κατηγορούμενου 4 αναφέρεται σε προπηλακισμό και αρνητικά δημοσιεύματα εις βάρος του πελάτη του.

Τέλος εισηγείται ότι το Δικαστήριο θα πρέπει να προχωρήσει σε αναλογική εφαρμογή του Ν.55(Ι)/2021. Κλείνει την αγόρευση του δηλώνοντας την απολογία του κατηγορουμένου 4.

Θα ασχοληθώ στο σημείο αυτό με τον ισχυρισμό του δικηγόρου του κατηγορουμένου 4 περί καθυστέρησης στην περάτωση της διαδικασίας. Με αναφορά στη νομολογία σημειώνω ότι το ζήτημα της καθυστέρησης, έχει απασχολήσει σε διάφορες περιπτώσεις, το Ανώτατο Δικαστήριο. Ενδεικτικά, μεταξύ άλλων, αναφέρω τις υποθέσεις *Μιχάλης Αναξαγόρα Χαραλαμπίδη ν. Αστυνομίας*, (2004) 2 Α.Α.Δ. 330 και *ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ν. ΚΩΣΤΑ ΜΕΛΙΟΥ ΜΕΝΕΛΑΟΥ*. (2004) 2 Α.Α.Δ 223, από την οποία παραθέτω το ακόλουθο απόσπασμα:

«Δεν είναι όμως αυτά που υποστηρίζει η δική μας νομολογία, (βλ. Καυκαρής ν. Δημοκρατίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 203) μήτε και οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Το εύλογο διάστημα αποφασίζεται με καθιερωμένα κριτήρια όπως, η πολυπλοκότητα της υπόθεσης, η σημασία για εκείνον που υποβάλλει το αίτημα, η στάση των αρχών και η συμπεριφορά του ιδίου του αιτούντος. Στη Σειρά «Θεσμικά Κείμενα του Συμβουλίου της Ευρώπης» των Donna Gomien, David Harris, Leo Zwaak, σε επιμέλεια και μετάφραση των Γαβριήλ Αμίτση και Έφης Τσατσαρέλη, διαβάζουμε τα εξής σχετικά:

«Η συνολική διάρκεια της διαδικασίας είναι προφανώς αντικειμενικό γεγονός, εφόσον βέβαια είναι γνωστά τα χρονικά της ορόσημα, υπεισέρχονται όμως και άλλοι παράγοντες όταν χρειάζεται να εκτιμηθεί ο εύλογος χαρακτήρας της προθεσμίας. Η Επιτροπή και το Δικαστήριο εφάρμοσαν ειδικότερα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α. την πολυπλοκότητα της υπόθεσης
- β. τη σημασία για τους αιτούντες
- γ. τη στάση των αρχών
- δ. τη συμπεριφορά του ίδιου του αιτούντα.»

Τα πιο πάνω και οι αρχές που διέπουν την καθυστέρηση στη διαδικασία επαναλαμβάνονται στην πολύ πρόσφατη υπόθεση *Καζάνου ν Έφορου ΦΠΑ, Ποιν. Εφ. 96/19, ημερ. 28/7/2020*.

Σε σχέση με τα αντικειμενικά γεγονότα της υπόθεσης όπως αυτά συνάγονται από το φάκελο, αναφέρω τα εξής. Το επίδικο συμβάν έγινε στις 14/4/2019. Αφού ολοκληρώθηκε το ανακριτικό έργο, το κατηγορητήριο καταχωρήθηκε στις 25/11/2019 και ορίστηκε για πρώτη εμφάνιση στις 16/12/2019. Στις 16/12/2019 οι κατηγορούμενοι ζήτησαν χρόνο να απαντήσουν. Μεσολάβησε η πανδημία covid-19 και εξαιτίας των μέτρων η υπόθεση αναβλήθηκε. Όταν πλέον ορίστηκε εκ νέου στις 30/6/2020, ο δικηγόρος του κατηγορουμένου 4 με επιστολή του ημερομηνίας 29/6/2020 ζήτησε αναβολή. Ορίστηκε στις 14/10/2020, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε ενώπιον μου για πρώτη φορά ο φάκελος. Οι κατηγορούμενοι δεν είχαν ακόμα απαντήσει. Δηλώθηκε ότι υπάρχει προδικαστική ένσταση αναφορικά με την καθ' ύλην δικαιοδοσία του Δικαστηρίου. Δόθηκε ημερομηνία ακρόασης στις 4/11/2020. Εκείνη τη μέρα άκουσα την προδικαστική ένσταση, εκδόθηκε ενδιάμεση

απόφαση, οι κατηγορούμενοι απάντησαν μη παραδοχή και η υπόθεση ορίστηκε για ακρόαση στις 8/2/2021. Στις 8/2/2021 ο δικηγόρος του κατηγορουμένου 4 δήλωσε ότι ήταν με την εντύπωση ότι η υπόθεση δεν θα ξεκινούσε και δεν ειδοποίησε τον κατηγορούμενο να εμφανιστεί. Ο δικηγόρος που εμφανίστηκε για την κατηγορούσα αρχή ανέφερε ότι είχε αποσταλεί προς το Γενικό Εισαγγελέα επιστολή με εισήγηση για αναστολή της ποινικής δίωξης. Η υπόθεση αναβλήθηκε με κοινό αίτημα όλων. Ορίστηκε στις 2/3/2021. Την ημέρα αυτή ο δικηγόρος του κατηγορουμένου 4, μεταξύ άλλων, εισηγήθηκε αναβολή επειδή ανέμενε την απάντηση του Γενικού Εισαγγελέα. Το αίτημα απορρίφθηκε και ξεκίνησε η ακρόαση της υπόθεσης. Ακολούθησαν ημερομηνίες για συνέχισή της και η ακροαματική διαδικασία ολοκληρώθηκε στις 30/8/2021 με τις αγορεύσεις όλων των εμπλεκόμενων. Στις 27/10/2021 εκδόθηκε η απόφαση. Δεν διαβλέπω οποιαδήποτε καθυστέρηση από την πλευρά του Δικαστηρίου να ακούσει την υπόθεση. Αντιθέτως, για πολλές από τις αναβολές που έχουν ζητηθεί το αίτημα προωθείτο από και/ή και από τον δικηγόρο του κατηγορούμενου 4 και/ή δεν έφερε ένσταση σε αιτήματα αναβολής (Για το σημείο αυτό υπενθυμίζω τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου ότι, αν για την καθυστέρηση ευθύνεται ο κατηγορούμενος ο τελευταίος δεν μπορεί να επικαλείται την καθυστέρηση ως παράγοντα για μετριασμό της ποινής βλ. *Τσιολής ν. Αστυνομίας (2004) 2 ΑΑΔ 154, 157, με αναφορά στις Γενικός Εισαγγελέας ν. Βαρνάβα (1999) 2 ΑΑΔ 638 και Κουλλαπής ν. Αστυνομίας (2000) 2 ΑΑΔ 273*).

Εν μέσω πανδημίας covid-19, τηρώντας βεβαίως πάντοτε όλα τα πρωτόκολλα αλλά και με όλες τις αντικειμενικές δυσκολίες που υπήρχαν, η ακροαματική διαδικασία, στην οποία κατέθεσαν 18 μάρτυρες

κατηγορίας οι οποίοι αντεξετάζονταν από 3 δικηγόρους, ολοκληρώθηκε σε λιγότερο από 6 μήνες.

Λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη φύση της υπόθεσης, το μέγεθος της μαρτυρίας που δόθηκε και όλα όσα αναφέρω πιο πάνω θα έλεγα ότι δεν υπήρξε καθυστέρηση στη διάγνωση της ποινικής ευθύνης των κατηγορουμένων. Σε κάθε περίπτωση, θα λάβω υπόψη μου τον χρόνο που παρήλθε, ως αντικειμενικό γεγονός και δεδομένο και σύμφωνα πάντοτε με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ιδιαίτερα σε σχέση με τυχόν μεταβολή προσωπικών συνθηκών (βλ. σχετικά *Γ.Ε. ν. Πεγειώτης κ.α. (2001) 2 ΑΑΔ 617*).

Ξεκινώ τη διαδικασία επιμέτρησης της ποινής, λέγοντας πως, η οποιαδήποτε ποινή θα επιβληθεί δεν θα φέρει πίσω τον Παναγιώτη. Δεν μπορεί να ακυρώσει αυτό που έχει συμβεί. Ο ρόλος τον οποίο καλείται να επιτελέσει το ποινικό δικαστήριο, συνίσταται μεν στην τιμωρία, αλλά περαιτέρω, το κυριότερο, στο σωφρονισμό, αποτροπή και πρόληψη: «ὁ δὲ μετὰ λόγου ἐπιχειρῶν κολάζειν οὐ τοῦ παρεληλυθότος ἔνεκα ἀδικήματος τιμωρεῖται οὐ γὰρ ἂν τό γε πραχθὲν ἀγένητον θείῃ ἀλλὰ τοῦ μέλλοντος χάριν, ἵνα μὴ αὐτίς ἀδικήσῃ μήτε αὐτὸς οὗτος μήτε ἄλλος ὁ τοῦτον ἰδὼν κολασθέντα.» (Πρωταγόρας, Πλάτωνα)

Σε σχέση με τα περιστατικά και τις συνθήκες διάπραξης του αδικήματος, το επίδικο βράδυ οι κατηγορούμενοι επιχείρησαν να ελέγξουν τις αντοχές του Παναγιώτη στο αλκοόλ. Το αποτέλεσμα μοιραίο, ολέθριο και μη αναστρέψιμο. Όπως γλαφυρά καταγράφει ο Δρ. Μαρνέρης στην ιατροδικαστική του έκθεση Τεκμήριο 2, κατά την έρευνά που έκανε για την ετοιμασία της έκθεσής του, του αναφέρθηκε ότι οι κατηγορούμενοι ανέλαβαν εργολαβικά να μεθύσουν τον Παναγιώτη. Ο Παναγιώτης μόνος

του, χωρίς κάποιον να τον υποστηρίξει και με όλους να τον κοροϊδεύουν, καθόταν ανάμεσα στους κατηγορούμενους 1, 2 και 4 οι οποίοι ανέλαβαν να ελέγξουν το πόσο ποτό «σώννει». Οι περιβάλλουσες περιστάσεις ιδιαίτερα λυπηρές και καθίστανται ακόμα πιο στενάχωρες παρακολουθώντας στο οπτικοακουστικό υλικό τις ενέργειες όλων όσοι τη στιγμή που ήταν ενώπιον πράξης που ως αποτέλεσμα είχε το θάνατο, χειροκροτούσαν, διασκέδαζαν και δεν αντέδρασαν. Αναπόφευκτο συμπέρασμα η εκκωφαντική αποτυχία της κοινωνίας όταν φτάσαμε στο σημείο να αναμένεται από Δικαστήριο να επιβάλει τιμωρία επειδή βασικοί θεσμοί απέτυχαν στο αυτονόητο: να δράσουν προληπτικά, να θεσμοθετήσουν, να παιδαγωγήσουν, να ενημερώσουν, να επέμβουν και να αποτρέψουν τέτοιες συμπεριφορές.

Προχωρώντας στο αμιγώς νομικό μέρος της διαδικασίας επιβολής της ποινής, το αδίκημα για το οποίο καταδικάστηκαν οι κατηγορούμενοι, ήτοι το αδίκημα της πρόκλησης θανάτου λόγω απερίσκεπτης ή αλόγιστης ή επικίνδυνης ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 210 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 τιμωρείται με μέγιστη ποινή τα τέσσερα (4) έτη ή ποινή προστίμου: *«Όποιος, λόγω αλόγιστης, απερίσκεπτης, ή επικίνδυνης πράξης ή συμπεριφοράς, που δεν ανάγεται σε υπαίτια αμέλεια, χωρίς πρόθεση επιφέρει το θάνατο άλλου προσώπου, είναι ένοχος αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε φυλάκιση μέχρι τεσσάρων χρόνων ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες πεντακόσιες λίρες.»*

Προκειμένου να είναι σαφές και ξεκάθαρο το νομολογιακό πλαίσιο εντός του οποίου κινούμαι σε σχέση με τη διαδικασία επιμέτρησης της ποινής και ειδικότερα για το είδος και το ύψος της, παραπέμπω, κατ' αρχάς και,

μεταξύ άλλων, στις αποφάσεις *Παντέλα ν. Αστυνομίας (2011) 2 ΑΑΔ 562*, *Δημοκρατία ν. Γερολέμου, Ποιν. Εφ. 169/2016*, ημερ. 28 Φεβρουαρίου 2017, *Φιντανάκης ν. Αστυνομίας, Ποινική Έφεση Αρ. 98/2013*, 30/9/2014, *Λοϊζίδης ν. Δημοκρατίας, Ποιν. Έφεση 145/2013*, ημερ. 19/12/2014 και *Παπαεπιφανείου ν. Αστυνομίας, Ποιν. Έφεση 16/2021*, ημερ. 19/10/2021.

Στην πολύ πρόσφατη απόφαση στην υπόθεση *Παπαεπιφανείου* (πιο πάνω), το Ανώτατο Δικαστήριο επικύρωσε ποινή φυλάκισης 18 μηνών για το αδίκημα το άρθρου 210, σε μια απόφαση με εξαιρετική ανάλυση για το όλο ζήτημα στην οποία καταγράφονται και καθορίζονται όλες οι παράμετροι που το πρωτόδικο Δικαστήριο πρέπει να λαμβάνει υπόψη σε σχέση με το ύψος και το είδος της ποινής για το υπό συζήτηση αδίκημα.

Σύμφωνα με τη νομολογία εάν δεν πρόκειται για στιγμιαίο λάθος ή παράλειψη τότε η ποινή που επιβάλλεται είναι ποινή φυλάκισης (σχετική είναι η *Νικολάου ν. Αστυνομίας, Π.Ε. 195/2014 ημερομηνίας 20.3.2015*). Παραθέτω περαιτέρω το ακόλουθο απόσπασμα από την πολύ πρόσφατη απόφαση *SAVENCU ν. Αστυνομίας, Ποιν. Έφ. Αρ.194/2019*, 9/7/2020:

«*Η αλόγιστη και εγωιστική οδική συμπεριφορά, υπερβαίνει το στιγμιαίο και καλύπτει περισσότερα χρονικά διαστήματα (Γενικός Εισαγγελέας ν. Κουκκίδη (2013) 2 ΑΑΔ 191). Η συνειδητοποίηση κινδύνου και εμμονή σε μια εκ φύσεως επικίνδυνη συμπεριφορά, απολήγει σε οδήγηση με αδιαφορία ως προς τους άλλους και περιφρόνηση προς την ανθρώπινη ζωή (Προκοπίου ν. Αστυνομίας (1995) 2 ΑΑΔ 73, Χατζηγιωάννου ν. Αστυνομίας (2004) 2 ΑΑΔ 453).*»

Σαφέστατα η πράξη των κατηγορουμένων δεν ήταν ένα στιγμιαίο λάθος. Ήταν συνεχής και επαναλαμβανόμενη συμπεριφορά που είχε ως απώτερο στόχο και σκοπό να ελέγξουν το αλκοόλ που αντέχει να καταναλώσει ο Παναγιώτης, ο οποίος τελικά δεν άντεξε. Παραπέμπω σχετικά στην καταδικαστική απόφαση και ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, στη διαπίστωσή μου με αριθμό 6:

«Οι κατηγορούμενοι 1, 2 και 4 κάθισαν δίπλα στον Παναγιώτη, με σκοπό να ελέγξουν τις αντοχές του στο ποτό και για δουν πόσο ποτό αντέχει. Του έβαλαν μεγάλο αριθμό από σφηνάκια μπροστά του παρακινώντας τον να πιει, δηλαδή λέγοντας του «πιες, πιες, πιες». Ο Παναγιώτης σε μικρό χρονικό διάστημα κατανάλωσε μεγάλη ποσότητα από σφηνάκια. Ακολούθως ο κατηγορούμενος 2 έβαλε μπουκάλα με αλκοόλ στο στόμα του Παναγιώτη ο οποίος κατανάλωσε μεγάλη ποσότητα από το περιεχόμενό της (βλ. βίντεο υπ' αριθμό 5 στο τεκμήριο 16 και σχετικές αναφορές του Δικαστηρίου σε σχέση με το εν λόγω βίντεο). Ο Παναγιώτης έδειξε με τα χέρια του ότι δεν μπορεί να πιεί άλλο. Ο κατηγορούμενος 1, χαμογελώντας, είπε στον κατηγορούμενο 2 ότι ο Παναγιώτης είναι «νοκ άουτ». Ο κατηγορούμενος 2 συμφώνησε και μετά ο κατηγορούμενος 1 ανακοίνωσε στους παρευρισκόμενους, επίσης χαμογελώντας ότι ο Παναγιώτης είναι «νοκ άουτ». Αμέσως μετά ο κατηγορούμενος 4 πήρε ακόμα ένα μικρό ποτήρι (σφηνάκι) και το έβαλε στο στόμα του Παναγιώτη. Μόλις του το έδωσε πέταξε το ποτήρι με το σφηνάκι κάτω. Ο κατηγορούμενος 1 επιβεβαιώνει εκ νέου ότι ο Παναγιώτης είναι «πίττα» (βλ. σχετικά βίντεο υπ' αριθμό 6 στο τεκμήριο 16 και σχετικές αναφορές του Δικαστηρίου στο εν λόγω βίντεο). Μετά ο Παναγιώτης δεν κατανάλωσε άλλο αλκοόλ. Το

γεγονός ότι ο κατηγορούμενος 4 του έδωσε το τελευταίο σφηνάκι συνάγεται από τη μαρτυρία της ΜΚ18 η οποία ανέφερε ότι είδε τον κατηγορούμενο 4 να βάζει στο στόμα του Παναγιώτη ένα σφηνάκι και να το πετά με «μάγκιμο τρόπο», κάτι το οποίο υποστηρίζεται από βίντεο 6. Η συμπεριφορά των κατηγορουμένων 1, 2 και 3 ήταν μια ενιαία συμπεριφορά η οποία διήρκησε από την άφιξη τους στο πάρτυ μέχρι και την ώρα που ο Παναγιώτης δεν άντεξε και τον έβγαλαν έξω (περίπου από τις 23:30 μέχρι περίπου τις 00:30). Συντονισμένα και συνεργαζόμενοι προκάλεσαν την κατανάλωση μεγάλης ποσότητας αλκοόλ από τον Παναγιώτη με σκοπό να δουν τις αντοχές του.»

Είναι, πιστεύω, σαφής η σοβαρότητα του αδικήματος και η αναμενόμενη αυστηρότητα με την οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστεί. Αυστηρότητα η οποία προκύπτει απευθείας από την απαξία του αδικήματος σε συνδυασμό και σε συσχέτιση με τις συνθήκες κάτω από τις οποίες διαπράχθηκε. Ο Παναγιώτης, ως εύκολο θύμα, λόγω της ευαλωτότητάς του, το επίδικο βράδυ έγινε πειραματόζωο προκειμένου να εξεταστεί η αντοχή του στην κατάποση αλκοόλης. Οι καταδικασθέντες ανέλαβαν αυτό τον ρόλο κάτω από τις ιαχές επιδοκίμασίας των υπολοίπων παρευρισκομένων. Ο Παναγιώτης υπάκουα κατανάλωσε αλκοόλ για να αποδείξει ότι «σώννει». Μόνο που στην πραγματικότητα δεν «έσωννε». Το αποτέλεσμα μακάβριο.

Η σοβαρότητα του αδικήματος είναι δεδομένη, δεδομένη όμως είναι και η υποχρέωση του Δικαστηρίου να προχωρήσει σε εξατομίκευση της ποινής λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες διάπραξης του αδικήματος, τις προσωπικές συνθήκες των κατηγορουμένων αλλά και τους μετριαστικούς

παράγοντες που ενδεχομένως υπάρχουν, μεταξύ άλλων, παραπέμπω στην *Σακαρίδης Κυριάκος και Άλλος ν. Αστυνομίας, (2011) 2 Α.Α.Δ, 272*. Βέβαια, εξατομικεύοντας την ποινή δεν θα πρέπει να απαλείφεται τη σοβαρότητα του αδικήματος και να οδηγούμαστε σε εξουδετέρωση της αποτελεσματικότητας του νόμου (*Antoniades v. Police (1986) 2 CLR 21* και *Κάττου και Άλλον ν. Αστυνομίας (1991) 2 Α.Α.Δ 498*).

Προς όφελος όλων των κατηγορουμένων λαμβάνω υπόψη μου:

- Το λευκό ποινικό μητρώο τους.
- Το νεαρό της ηλικίας τους (*Μάριος Πόρας κ.α. ν. Αστυνομίας (2005) 2 Α.Α.Δ. 452, Αργυρίδης κ.α. ν. Αστυνομίας, Ποιν. Εφ. 64-69/2013, ημερ. 21/6/2013 και Evtim Rumenov Iliev ν. Δημοκρατία, Ποιν. Έφ. 218/16, 18/1/2018*).
- Τις προσωπικές και οικογενειακές περιστάσεις του κάθε ενός ξεχωριστά, όπως αυτές καταγράφονται στην έκθεση του γραφείου ευημερίας και όπως αυτές έχουν περαιτέρω αναπτυχθεί από τους δικηγόρους τους κατά την αγόρευση για μετριασμό της ποινής τους. Επίσης λαμβάνω υπόψη μου και τη σημερινή κατάσταση του κάθε ενός κατηγορουμένου ξεχωριστά.
- Τις περιβάλλουσες συνθήκες όπως καταγράφονται στην καταδικαστική απόφαση και όπως συνοψίζονται πιο πάνω.
- Την απολογία των κατηγορουμένων, όπως αυτή έχει μεταφερθεί προφορικά από τους δικηγόρους τους κατά τις αγορεύσεις τους για μετριασμό της ποινής τους.

Παρά τους πιο πάνω μετριαστικούς παράγοντες, η σοβαρότητα του αδικήματος, η βάνουση προσβολή της προσωπικότητας του Παναγιώτη, η

απόλυτη αδιαφορία για την υγεία και ασφάλεια του στο πλαίσιο της αδιανόητης διασκέδασής τους, όπως επίσης και το γεγονός ότι οι κατηγορούμενοι με την απερίσκεπτη, αλόγιστη και επικίνδυνη πράξη τους έκοψαν τόσο πρόωρα το νήμα μιας ανθρώπινης ζωής, συνθλίβοντας τα όνειρα του Παναγιώτη και προκαλώντας τεράστιο και μόνιμο πόνο στους οικείους του, δεν αφήνουν το οποιοδήποτε περιθώριο παρά την επιβολή αυστηρής και αποτρεπτικής ποινής. Η ποινή φυλάκισης είναι μονόδρομος.

Επιβάλλεται σε κάθε κατηγορούμενο στην κατηγορία την οποία αντιμετωπίζει ποινή φυλάκισης 18 μηνών.

Προχωρώ να εξετάσω κατά πόσο υφίστανται λόγοι αναστολής των ποινών φυλάκισης που επέβαλα σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί της Υφ' Όρων Αναστολής της Εκτελέσεως Ποινής Φυλακίσεως εις Ωρισμένας Περιπτώσεις Νόμου του 1972, Ν. 95/72, όπως τροποποιήθηκε από τον Ν.186(Ι)/2003.

Η αναστολή ή όχι της ποινής φυλάκισης, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου, το εύρος άσκησης της οποίας έχει διασταλεί και ασκείται, εάν δικαιολογείται, συνυπολογίζοντας το σύνολο των περιστάσεων της υπόθεσης και των προσωπικών περιστατικών του κατηγορουμένου (βλ. *Siminoiu v. Αστυνομίας (2012) 2 ΑΑΔ 699 και Κωνσταντίνου v. Αστυνομίας (2009) 2 ΑΑΔ 583*). Τα όρια της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου δεν περιορίζονται με αναφορά σε συγκεκριμένους παράγοντες και δη με αναφορά σε παράγοντες οι οποίοι έχουν ήδη ληφθεί υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής (βλ. *Παπαπαντελή v Δημοκρατίας, Π.Ε. 11/2016, 17/10/2016*). Παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη είναι, η σοβαρότητα των περιστατικών και το

κίνητρο, το μητρώο του κατηγορούμενου και η αναγκαιότητα αποτροπής, η διαγωγή του κατηγορούμενου μετά τη διάπραξη του αδικήματος, ιδιαίτερα η παρουσία ή απουσία στοιχείων μεταμέλειας (βλ. *Demetriou v. R. (1976) 2 JSC 386 και ΓΕ v. Φανιέρου (1996) 2 AAD 303*).

Στην πολύ πρόσφατη απόφαση *ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ v. Μ. Ι. ΜΙΧΑΗΛ, Ποινική Έφεση Αρ. 78/2019, 15/10/2020*, το Ανώτατο Δικαστήριο επανέλαβε τις πιο πάνω αρχές, τονίζοντας ότι το Δικαστήριο δύναται να αναστείλει ποινή φυλάκισης εάν αυτό δικαιολογείται από το σύνολο των περιστάσεων της υπόθεσης και τις προσωπικές συνθήκες του εφεσίβλητου.

Ως προς τις περιστάσεις διάπραξης, θα λάβω υπόψη μου όλα τα περιστατικά που συνθέτουν και περιβάλλουν το δραματικό αυτό περιστατικό, ως αυτά αναλύονται λεπτομερώς στην καταδικαστική απόφαση (μεταξύ άλλων, και το γεγονός ότι οι κατηγορούμενοι προκάλεσαν και κλιμάκωσαν την επικίνδυνη κατάσταση, δρώντας επικίνδυνα απερίσκεπτα και αλόγιστα κάτω από τα χειροκροτήματα σχεδόν όλων των παρευρισκόμενων -ως σχετικά καταγράφεται στο οπτικοακουστικό υλικό-).

Συνυπολογίζω επίσης το λευκό ποινικό τους μητρώο και την πολύ νεαρή ηλικία τους. Ειδικότερα ως προς το νεαρό της ηλικίας τους συνδυασμένο με το λευκό ποινικό μητρώο και τη βαρύνουσα σημασία που έχει, παραπέμπω σχετικά στις *Πόρας, Αργυρίδης*, και *Evtim Rumenov Iliev*, που αναφέρονται πιο πάνω.

Θα λάβω υπόψη μου την απολογία τους ως αυτή μεταφέρθηκε προφορικά, έστω την υστάτη, από τους δύο δικηγόρους αγορεύοντας για μετρίασμό της ποινής.

Τέλος λαμβάνω επίσης υπόψη μου την ακόλουθη ιδιαίτερα σημαντική, καταλυτική θα έλεγα, παράμετρο. Στις 20/4/2021 ψηφίστηκε ο *Περί Παιδιών σε Σύγκρουση με το Νόμο, Νόμος του 2021, Ν.55(Ι)/2021*. Ως, μεταξύ άλλων, καταγράφεται στο προοίμιο του εν λόγω Νόμου, αυτός έχει θεσπιστεί:

«ΕΠΕΙΔΗ, κρίνεται αναγκαία η θέσπιση ειδικού θεσμικού πλαισίου αναφορικά με τη μεταχείριση παιδιών σε σύγκρουση με τον νόμο, στο πλαίσιο του οποίου να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές ανάγκες και τα δικαιώματα των παιδιών που βρίσκονται σε ιδιαίτερα ευάλωτη θέση λόγω της ηλικίας τους, του βαθμού ωριμότητάς τους αλλά και της εξάρτησής τους από τους ενήλικες, και το οποίο να λειτουργεί προληπτικά και αναμορφωτικά, παρέχοντας τη δυνατότητα στα παιδιά αυτά για αποκατάσταση και επανένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο με προοπτική να μην περιτέσουν εκ νέου σε συμπεριφορές που απαγορεύονται από τον Νόμο»

ΚΑΙ

«ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, η Δημοκρατία έχει υποχρέωση εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών»

Η οδηγία 2016/800/ΕΕ σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών δεν είχε ενσωματωθεί στην εγχώρια νομοθεσία το επίδικο χρονικό διάστημα. Αν και η εν λόγω οδηγία θα έπρεπε να ενσωματωθεί στο

εγχώριο νομοθετικό σύστημα από το 2016, ως πιο πάνω καταγράψω μόλις τον Απρίλιο του 2021 έχει ψηφιστεί νομοθεσία η οποία αναφέρεται στους ανήλικους υπόπτους και κατηγορούμενους. Πλέον, έχει συσταθεί Δικαστήριο Παιδιών ακριβώς για εκδίκαση υποθέσεων που αφορούν «παιδιά σε σύγκρουση» (όρος «παιδί σε σύγκρουση» περιλαμβάνει ανήλικους που δεν έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος αλλά και νέους μέχρι 21 ετών σε σχέση με αδικήματα τα οποία έγιναν ενώ δεν είχε συμπληρωθεί το 18^ο έτος).

Ως προς το ζήτημα αυτό, είχε τεθεί προδικαστικά ένσταση αναφορικά με τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου να εκδικάσει τους κατηγορούμενους. Το χρονικό διάστημα της ένστασης ακόμη δεν είχε ψηφιστεί η επίδικη νομοθεσία και η οδηγία 2016/800/ΕΕ δεν είχε ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο. Με ενδιάμεση απόφαση ημερομηνίας 4/11/2020, η εγερθείσα ένσταση είχε απορριφθεί με τη διευκρίνιση δε ότι, τυχόν ζημιά από αυτή την παράλειψη θα μπορούσε να προωθηθεί κατά την ακροαματική διαδικασία. Παραθέτω σχετικό απόσπασμα από την εν λόγω ενδιάμεση απόφαση: *«Είναι επομένως, δεδομένο το δικαίωμα του πολίτη σε περίπτωση μη εφαρμογής οδηγίας να στραφεί εναντίον του κράτους και να επικαλεστεί εφαρμογή των προνοιών της, αλλά σίγουρα δε σημαίνει ότι μη εφαρμογή συγκεκριμένης οδηγίας, συνεπάγεται ότι καταλύεται αρμοδιότητα Δικαστηρίων ή ότι αυτά παραμένουν ανενεργά.»* Επισημαίνω (για ό,τι σημασία έχει ή θα έχει) πως, ουδείς εκ των δικηγόρων των κατηγορουμένων κατά το στάδιο αντεξέτασης των αστυνομικών και συγκεκριμένα της ανακριτικής ομάδας έθεσε οποιοδήποτε ισχυρισμό για μεταχείριση των ανηλίκων η οποία ήταν κατά παράβαση, νόμου, οδηγίας, κανονισμού.

Σε κάθε περίπτωση όμως, δε παύει οι κατηγορούμενοι το επίδικο χρονικό διάστημα να ήταν ανήλικοι. Μέχρι σήμερα ουδείς είναι 21 ετών και επομένως θα μπορούσαν να εμπίπτουν εντός του ορισμού «παιδί σε σύγκρουση» και έτσι θα μπορούσαν να τύχουν της μεταχείρισης που προνοεί ο εν λόγω νόμος, όπως επίσης θα μπορούσαν να εφαρμοστούν προς όφελός τους τα εχέγγυα και οι διαβεβαιώσεις που προβλέπει ο εν λόγω νόμος σε σχέση με την επιβολή ποινής φυλάκισης, την τυχόν έκτισή της αλλά και τον τόπο έκτισής της (σε ειδικό χώρο). Θεωρώ ότι είναι ορθό και δίκαιο να λάβω υπόψη μου το όλο πνεύμα του Νόμου 55(Ι)/2021 (και ιδιαίτερα, αλλά όχι αποκλειστικά, τα άρθρα 63, 88, 119 και 121), ο οποίος μπορεί να μην ήταν σε ισχύ το επίδικο χρονικό διάστημα, είναι προφανές όμως ότι ο νομοθέτης, στο πλαίσιο εναρμόνισης με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο έχει ψηφίσει, καθυστερημένα έστω, τον πιο πάνω νόμο προς συμμόρφωση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2016/800/ΕΕ, η οποία θα έπρεπε να είχε ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο από το έτος 2016.

Όλα τα πιο πάνω συνηγορούν, πιστεύω, στο να ασκηθεί η διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου υπέρ των κατηγορουμένων και επομένως δικαιολογείται η αναστολή της ποινής φυλάκισης που έχει επιβληθεί. Ως εκ τούτου οι ποινές φυλάκισης αναστέλλονται για τρία έτη από σήμερα.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ηλικίες τους και την ανάγκη επιτήρησης και καθοδήγησης, κρίνω ορθό όπως εκδώσω διάταγμα επιτήρησης τους δυνάμει του άρθρου 5 του Ν. 95/72.

Εκδίδω Διάταγμα Επιτήρησης των κατηγορουμένων 1, 2 και 4 για περίοδο 3 ετών από σήμερα. Κατά την ως άνω καθοριζόμενη περίοδο οι κατηγορούμενοι 1, 2 και 4 διατάσσονται όπως:

- «(1) Τελούν υπό την επιτήρηση αρμοδίου για τον σκοπό αυτό Κηδεμονικού Λειτουργού.
- (2) Διαμένουν στις δηλωθείσες διευθύνσεις τους. Σε περίπτωση αλλαγής διεύθυνσης οι κατηγορούμενοι 1, 2 και 4 θα ειδοποιήσουν εκ των προτέρων τον Κηδεμονικό Λειτουργό κάτω από την επιτήρηση του οποίου θα τεθούν.
- (3) Παρουσιάζονται και/ή επικοινωνούν με τον Κηδεμονικό Λειτουργό σύμφωνα με τις οδηγίες που θα δίδονται από τον Κηδεμονικό Λειτουργό.
- (4) Συμμορφώνονται και θα συνεργάζονται καθ' όλη την διάρκεια της περιόδου επιτήρησης με τις υποδείξεις και απαιτήσεις του Κηδεμονικού Λειτουργού, τις οποίες αυτός θεωρεί αναγκαίες, για την διασφάλιση της καλής του διαγωγής και της αποτροπής επανάληψης ή διάπραξης οποιουδήποτε αδικήματος.
- (5) Ο Κηδεμονικός Λειτουργός θα επισκέπτεται και θα λαμβάνει αναφορά από τους κατηγορούμενους 1, 2 και 4 κάθε μήνα και θα υποβάλλει στο Δικαστήριο έκθεση προόδου αναφορικά με την τήρηση και εφαρμογή του διατάγματος κάθε έξι μήνες.
- (6) Σε περίπτωση που οι κατηγορούμενοι 1, 2 και 4 δεν συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του διατάγματος ή δεν συμμορφώνονται με τις υποδείξεις του Κηδεμονικού Λειτουργού, το Δικαστήριο να ενημερωθεί αμέσως με σχετική έκθεση του Κηδεμονικού Λειτουργού.

- (7) Αντίγραφο του Διατάγματος Επιτήρησης να αποσταλεί από τον Πρωτοκολλητή στο Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας Λάρνακας.

Νοείται ότι θα πρέπει να γίνουν οι κατάλληλες διευθετήσεις μεταξύ του Κηδεμονικού Λειτουργού και των κατηγορουμένων 1, 2 και 4 έτσι ώστε η επιτήρηση να γίνεται παράλληλα και χωρίς να παρεμβάλλεται ή να συγκρούεται με το πρόγραμμα (ή ενδεχόμενο πρόγραμμα) σπουδών των κατηγορουμένων.»

Οι όροι οι οποίοι είχαν τεθεί, προκειμένου να διασφαλιστεί η παρουσία των κατηγορουμένων στο Δικαστήριο, ακυρώνονται.

(Το Δικαστήριο εξηγεί σε απλή γλώσσα τις συνέπειες διάπραξης αδικήματος κατά την περίοδο αναστολής και του Διατάγματος Επιτήρησης)

.....
(Υπ.)Δ. Κωνσταντίνου, Ε.Δ

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

